

NORGES HØYESTERETT

Den 28. september 2017 avsa Høyesterett dom i

HR-2017-1840-A, (sak nr. 2017/867), straffesak, anke over dom,

A (advokat Marius O. Dietrichson)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Nina M. Prebe)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Bergsjø**: Saken gjelder kontaktforbud med elektronisk kontroll – såkalt omvendt voldsalarm.
- (2) A og B har vært kjærester og i perioder også samboere. Forholdet mellom dem var turbulent, og A ble 1. februar 2013 ilagt besøksforbud overfor henne. Ved Follo tingretts dom 6. juni 2013 ble han blant annet dømt for legemsbeskadigelse mot Bs svoger under særdeles skjerpene omstendigheter. Tingretten la til grunn at A hadde stukket en kniv med et 23 cm langt blad mot svogerens mage, slik at halve knivbladet trengte inn i kroppen. Domfellelsen omfattet også to tilfeller av brudd på besøksforbudet. Han ble videre ved Heggen og Frøland tingretts dom 5. september 2014 dømt for blant annet legemsfornærmelse mot B. Retten fant bevist at A hadde slått og sparket henne i hodet, og at hun også ble utsatt for kvelertak.
- (3) Den foreliggende saken ble innledet ved at Oslo statsadvokatembeter 24. april 2015 utferdiget tiltalebeslutning mot A. Post I gjaldt overtredelse av straffeloven 1902 § 132 a første ledd bokstav a jf. andre ledd jf. fjerde ledd første straffalternativ om motarbeidelse av aktør i rettsvesenet. I grunnlaget heter det:

"Fredag 22. august 2014 kl. 18.09 i -----veien 0 i X møtte han opp på bopel til B. Han gikk mot henne med en hevet hammer og uttalte at 'han skulle knuse skallen hennes slik at hun ikke fikk sagt noe på torsdag,' e.l. B er fornærmet i voldssak der han er tiltalt og hvor det var berammet hovedforhandling torsdag 28. august 2014."
- (4) Tiltalens post III gjaldt to tilfeller av trusler med kniv mot B, jf. straffeloven 1902 § 227, mens post IV omfattet til sammen 23 tilfeller av brudd på besøksforbud overfor henne,

jf. straffeloven 1902 § 342. Ved Follo tingretts dom 25. september 2015 ble han domfelt under post I, III og IV, likevel slik at han ble frifunnet for to av bruddene på besøksforbudet. Straffen ble satt til fengsel i 1 år og 3 måneder, samtidig som A ble idømt kontaktforbud overfor B i 5 år.

- (5) Tingretten kom til at det var uforholdsmessig å idømme kontaktforbud med elektronisk kontroll. A ble imidlertid uttrykkelig advart om at et nytt brudd på besøksforbudet "svært sannsynlig" ville kunne medføre idømmelse av slik kontroll.
- (6) Politimesteren i Øst politidistrikt utferdiget ny tiltalebeslutning mot A 14. juli 2016. Post I gjaldt trusler mot en kamerat av Bs sønn, jf. straffeloven 2005 § 263, post II omfattet fire tilfeller av brudd på besøksforbud overfor B, jf. straffeloven 2005 § 168, mens post III gjaldt et forsøk på brudd på besøksforbudet. Ved Follo tingretts dom 8. desember 2016 ble A domfelt etter tiltalen. Tingretten satte straffen til fengsel i 77 dager, som ble ansett utholdt gjennom varetekt. A ble videre ilagt kontaktforbud med elektronisk kontroll og gjennom det pålagt å holde seg utenfor en nærmere angitt forbudssone.
- (7) A anket begge dommene til Borgarting lagmannsrett. Anken over dommen 25. september 2015 gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt domfellelsen for brudd på straffeloven 1902 §§ 132 a og 227, straffutmålingen og erstatningsavgjørelsen. Den ble henvist i sin helhet til ankeforhandling. As anke over dommen 8. desember 2016 gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for en av tiltalepostene og straffutmålingen. Bare straffutmålingsanken ble henvist.
- (8) Lagmannsretten forente de to sakene til felles behandling og avsa 28. mars 2017 dom med slik domsslutning:

- "1. **A, født 00.00.1961, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 132 a og straffeloven (1902) § 227 første straffalternativ, samt de forhold som er endelig avgjort ved Follo tingretts dommer 25. september 2015 og 8. desember 2016, til fengsel i 1 – ett – år, som er sonet ved utholdt varetekt.**
2. **A ilegges kontaktforbud overfor B i 4 – fire – år. Forbudet gjelder også adressen -----veien 0, 0000 Y.**
3. **A ilegges oppholdsforbud med elektronisk kontroll i 1 – ett – år ved at han i perioden ikke kan oppholde seg innenfor kartkoordinatene 32V 599073 6638817, 32V 647524 6642475, 32V 655298 6572846 og 32V 595693 6565358 etter koordinatsystemet Euref89.**
4. **A dømmes til å betale erstatning for økonomisk tap med 5 650 – femtusensekshundreogfemti – kroner og oppreisningserstatning med 30 000 – trettitusen – kroner innen to uker fra dommens forkynnelse.**
5. **Saksomkostninger idømmes ikke."**

- (9) Forbudssonen angitt i punkt 3 i domsslutningen er beskrevet slik i dommen:

"Forbudssonen innebærer en firkant fra et nordvestlig hjørne på øya 'Z' utenfor Æ i Oslo, via et sydvestlig hjørne utenfor Ø, via en rett linje østover nesten til grensen mot Sverige, og deretter opp til nordøst for Å, og utgjør ca. 3900 kvadratkilometer."

- (10) Dette innebærer at sonen dekker det aller meste av Østfold og betydelige deler av Akershus.

- (11) A har anket til Høyesterett over reaksjonsfastsettelsen i form av elektronisk kontroll. Høyesteretts ankeutvalg tillot anken fremmet ved beslutning 12. juni 2017.
- (12) *Mitt syn på saken*
- (13) Anken gjelder som nevnt ileggelsen av kontaktforbud med elektronisk kontroll for en periode på ett år. Forsvareren har gjort gjeldende at kontrollen i den form den har i dag, ikke har tilstrekkelig lovhjemmel. Han har videre anført at kravet til nødvendighet ikke er oppfylt, og at inngrepet under enhver omstendighet er uforholdsmessig. Før jeg går inn på disse spørsmålene, finner jeg det hensiktsmessig å redegjøre for *ordningen med elektronisk kontroll* og de *konsekvenser* den har for den domfelte.
- (14) Bestemmelser om kontaktforbud i sin nåværende form kom inn i straffeloven 1902 § 33 ved lov 20. mai 2005 nr. 28, men i første omgang uten adgang til elektronisk kontroll. Et kontaktforbud er et rettighetstap som hører inn under reaksjonsfastsettelsen. Det innebærer at den som har begått en straffbar handling, på bestemte vilkår kan forbys å oppholde seg i bestemte områder, eller å forfølge, besøke eller på annet vis kontakte en annen person. Ved lov 19. juni 2009 nr. 75 fikk § 33 et nytt femte ledd, som ga retten adgang til å bestemme at den kontaktforbudet retter seg mot, skal ilegges elektronisk kontroll for å sikre overholdelsen av forbudet. Endringen trådte først i kraft 1. februar 2013. Bestemmelsene om elektronisk kontroll ble tatt uendret inn i straffeloven 2005 § 57 femte ledd ved lovens ikrafttredelse, se lov 19. juni 2015 nr. 65.
- (15) Kontrollen innebærer at den domfelte blir påsatt en elektronisk fotlenke – en såkalt omvendt voldsalarm. Alarmen utløses hvis domfelte beveger seg inn i forbudssonen. Ordningen ble innført som ledd i arbeidet med å bedre beskyttelsen av personer som utsettes for vold eller trusler av en kjent gjerningsperson, se Ot.prp. nr. 25 (2008–2009) side 6. På side 8 i proposisjonen fremgår at det var et mål å flytte belastningene ved elektronisk kontroll fra den truede til den som truer eller utøver vold. I tråd med dette uttaler stortingskomiteen i Innst. O. nr. 68 (2008–2009) side 5 at ansvaret gjennom endringen "plasseres der det hører hjemme – hos voldsutøveren". Jeg viser for øvrig til HR-2016-783-A avsnitt 16–17, hvor førstvoterende redegjør nærmere for hensynene bak reformen.
- (16) De valgte tekniske løsningene innebærer imidlertid visse utfordringer. Alarmen utløses ikke bare hvis domfelte beveger seg inn i forbudssonen, men også blant annet hvis batteriet blir utladet, eller domfelte befinner seg i et område uten mobildekning i mer enn 20 minutter. Lenken må lades i om lag to timer hver dag. Dette skjer ved at en ladekabel festes i en stikkontakt og i lenken, noe som gir domfelte begrenset bevegelsesfrihet under ladingen.
- (17) Teknologien forutsetter at domfelte ikke befinner seg i områder uten GPS-dekning. I Politidirektoratets rundskriv RPOD-2013-3 punkt 5 er dette sagt uttrykkelig og konkretisert på følgende måte:

"Dette innebærer at domfelte blant annet ikke kan gå på kino, være på enkelte kjøpesenter eller i garasjeanlegg over lenger tid mv ... Dersom forbudssonene er i Oslo vil domfelte ikke kunne ta t-bane."

- (18) Samme sted i rundskrivet slår direktoratet fast at domfelte ikke kan reise "med fly eller andre fremkomstmidler som innebærer at personen er uten GPS-dekning". I punkt 3 heter det at domfelte ikke har "anledning til å oppholde seg utenfor landet i perioden for kontaktforbud med elektronisk kontroll". Domfelte må i henhold til punkt 4 ha tilgang til "egnet bolig" og kan bli pålagt å flytte.
- (19) Politimyndighetene har utarbeidet en mal for gjennomføringsplan for elektronisk kontroll, hvor de samme begrensningene er inntatt og i en viss grad konkretisert. Her heter det at domfelte ikke kan være uten dekning i mer enn ti minutter. I den gjennomføringsplanen som er utarbeidet for A, sies det uttrykkelig at han har forbud mot å oppholde seg i områder uten GSM- og GPS-forbindelse, at han ikke kan oppholde seg utenlands, og at han har forbud mot å benytte fly og helikopter.
- (20) For Høyesterett er det fremlagt et notat med overskriften "OVA – omvendt voldsalarm, tekniske og praktiske begrensninger/utfordringer". I notatet bekreftes de begrensningene og konsekvensene som jeg nettopp har redegjort for. Videre uttales det at lenkens utforming gjør det vanskelig å bruke visse typer fottøy, som slalåmstøvler og gummistøvler. Forbudet mot å reise til utlandet forklares på følgende måte:

"Utfordringen er at norsk politi ikke har mulighet til å håndheve eventuelle brudd på vilkår så lenge domfelte befinner seg utenlands. I tillegg har ikke politiets kartløsninger kartgrunnlag for annet enn Norge og Sverige og det er således tungvint å se nøyaktig posisjon på domfelte. Man må da benytte seg av en kommersiell nettside som tilbyr kart".

- (21) Disse ulike begrensningene i domfeltes frihet er grunnlaget for anførselene om *manglende lov hjemmel*, som jeg nå går over til. Forsvareren har ikke bestridt at selve ordningen med elektronisk kontroll har tilstrekkelig hjemmel i straffeloven § 57. Han har også erkjent at bestemmelsen gir adgang til å pålegge domfelte å medvirke til vedlikehold av utstyret, som opplading av batteriene. Derimot har han gjort gjeldende at de andre tilleggsbelastningene – kalt sideforpliktelser – ikke har den nødvendige forankringen i lovvedtaket. Argumentasjonen har særlig vært knyttet opp mot forbudet mot å reise til utlandet, påbudet om å befinne seg i områder med mobildekning og forbudet mot å fly.
- (22) Spørsmålet om lovkravet er oppfylt, knytter seg i dette tilfellet til rekkevidden av en bestemmelse om en strafferettslig reaksjon. Den som hindrer en pågående elektronisk kontroll, kan imidlertid straffes etter straffeloven § 168 bokstav c. Det er tale om et vesentlig inngrep, og lovkravet må praktiseres strengt. For innholdet i kravet på strafferettens og straffeprosessens område viser jeg til HR-2016-1458-A avsnitt 8 og HR-2016-1833-A avsnitt 14–18, begge med videre henvisninger.
- (23) Jeg tar utgangspunkt i ordlyden i § 57. Første til femte ledd lyder:

"Den som har begått en straffbar handling, kan ilegges kontaktforbud når det er grunn til å tro at vedkommende ellers vil
a) begå en straffbar handling overfor en annen person,
b) forfølge en annen person, eller
c) på annet vis krenke en annens fred.

Kontaktforbudet kan gå ut på at den forbudet retter seg mot, forbyr
a) å oppholde seg i bestemte områder, eller
b) å forfølge, besøke eller på annet vis kontakte en annen person.

Er det nærliggende fare for en handling som nevnt i første ledd bokstav a, kan den skyldige forbys å oppholde seg i sitt eget hjem.

Kontaktforbudet kan begrenses på nærmere angitte vilkår.

Dersom det anses nødvendig for at kontaktforbudet skal bli overholdt, kan retten bestemme at den kontaktforbudet retter seg mot, skal ilegges elektronisk kontroll i hele eller deler av perioden kontaktforbudet gjelder for. Slik kontroll kan bare omfatte registrering av opplysninger om at den domfelte beveger seg innenfor områder omfattet av kontaktforbudet, opplysninger om at den domfelte beveger seg i nærheten av fornærmede, og opplysninger om uteblitte signaler fra kontrollutstyret. Domfelte plikter å yte den bistand og å følge de instruksjoner som gis av politiet og som er nødvendig for å gjennomføre kontrollen. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av elektronisk kontroll, herunder om behandling av personopplysninger i forbindelse med slik kontroll."

- (24) Etter femte ledd første punktum kan elektronisk kontroll bare ilegges når dette anses "nødvendig for at kontaktforbudet skal bli overholdt". Dette må leses i sammenheng med andre ledd, som fastlegger hva kontaktforbudet kan gå ut på. Den domfelte kan forbys å "oppholde seg i bestemte områder" eller å "forfølge, besøke eller på annet vis kontakte" en annen person. Så langt tilsier ordlyden at kontrollen bare skal søke å hindre brudd på kontaktforbudet, og at det ikke åpnes for å legge andre begrensninger på den domfeltes livsutfoldelse. Jeg kan ikke se at femte ledd andre punktum endrer dette utgangspunktet.
- (25) I tredje punktum heter det imidlertid at domfelte "plikter å yte den bistand og å følge de instruksjoner som gis av politiet og som er nødvendig for å gjennomføre kontrollen". Dette er en så vid formulering at den kan sies å åpne for de pålegg og begrensninger som jeg har redegjort for. Spørsmålet er likevel hva lovgiver har ment å gi hjemmel for.
- (26) Lovforarbeidene gir etter mitt syn ikke noe helt entydig bilde. Jeg nevner først departementets høringsnotat 22. september 2006. I punkt 5.2 heter det at elektronisk kontroll kan "betegnes som en form for frihetsberøvelse". Dette kan tolkes slik at departementet har vært innforstått med de sidene av ordningen som forsvarer har problematisert.
- (27) Ot.prp. nr. 25 (2008–2009) inneholder utførlige drøftelser av reformen. På side 15 siteres Riksadvokatens høringsuttalelse, hvor han uttaler at den straffedømte skal "utstyres med en sender som vesentlig innskrenker vedkommendes bevegelsesfrihet og som teknisk sett gjør det mulig å spore alle bevegelser". Også dette kan tilsi at lovgiver har vært innforstått med de betydelige belastningene den domfelte må finne seg i, ut over å måtte holde seg borte fra forbudssonen. Departementet uttaler så på side 16 at elektronisk kontroll innebærer et "betydelig inngrep". I den forbindelse nevnes opplading av batteriet hvert døgn, og at den domfelte må "forholde seg til ordrer fra politiet". Deretter heter det:

"Departementets forslag til endring av straffeloven § 33 for å muliggjøre elektronisk kontroll medfører ikke at bevegelsesfriheten kan innskrenkes ytterligere. Den elektroniske kontrollen vil først og fremst innebære at enhver overtredelse av kontaktforbudet vil bli registrert - så fremt teknologien fungerer som den skal. I den grad den elektroniske kontrollen kan sies å utgjøre en frihetsberøvelse eller en innskrenkning av bevegelsesfriheten utover det som følger av kontaktforbudet, vil dette være som følge av forpliktelsene til å vedlikeholde det tekniske utstyret, herunder opplading av batteriene."

- (28) Drøftelsen fortsetter på side 17 i proposisjonen, hvor departementet blant annet uttaler:

"Den vesentligste forskjellen er at personer som er ilagt kontaktforbud, skal kunne bevege seg fritt med unntak av et nærmere angitt geografisk område. Dette innebærer blant annet at de må kunne forlate landet og kunne reise med fly innenlands. Siden en elektronisk fotbøyle på lik linje med mobiltelefoner må slås av under flyreisen, vil slike reiser nødvendiggjøre særskilte avtaler mellom politiet og den domfelte."

- (29) I proposisjonen side 21 heter det at kontrollen ikke innebærer "noen utvidet hjemmel for forbud mot opphold i bestemte områder". På den annen side tyder drøftelsen på side 22 på at departementet var fullt innforstått med at kontrollen forutsetter at den domfelte befinner seg i områder med mobildekning.
- (30) Departementet kommer inn på de ulike "sideforpliktelsene" også i de spesielle merknadene både til straffeloven 1902 § 33 – nå § 57 – og til straffebestemmelsen, som nå er inntatt i § 168, se side 36–37. I merknadene til § 57 kommenteres problemer knyttet til GPS- og GSM-dekningen. Samme sted uttaler departementet at politiet kan pålegge den domfelte "andre plikter så fremt de er nødvendige for gjennomføringen". Merknadene til § 168 (straffeloven 1902 § 342) nevner opphold på "steder hvor signalene fra fotbøylene opphører" som et eksempel på et forhold som kan rammes av straffebestemmelsen.
- (31) Når ordlyden i § 57 leses i sammenheng med disse forarbeidsuttalelsene, gir loven etter mitt syn et tilstrekkelig klart uttrykk for at domfelte må finne seg i betydelige begrensninger i bevegelsesfriheten, også ut over dem som følger av forbudet mot å bevege seg inn i et angitt område. Domfelte må akseptere daglig batterilading og de begrensninger som mobildekningen gir. På bakgrunn av lovgivers klare uttalelser i proposisjonen, er det derimot vanskelig å se at politiet kan nedlegge et forbud mot flyreiser. Ved behov må politiet medvirke til at domfelte kan reise med fly ved å demontere/montere fotlenken ved henholdsvis avreise og ankomst. Det kan reises spørsmål også ved adgangen til å forby opphold utenlands. Et slikt forbud kan i hvert fall ikke gå lenger enn det som er nødvendig for at kontrollen skal kunne fungere effektivt.
- (32) Før jeg forlater hjemmelsspørsmålet, nevner jeg at Høyesterett tok opp disse problemstillingene utenfor anken i HR-2016-783-A. I avsnitt 34 redegjør førstvoterende for noen av de begrensningene kontrollen innebærer for domfeltes livsutfoldelse, mens de mest sentrale forarbeidsuttalelsene siteres i avsnitt 35. Deretter konkluderer han slik i avsnitt 36:

"Etter mitt syn er det imidlertid nødvendig med en nærmere avklaring av hvor langt ordningen i straffeloven § 57 femte ledd rekker."

- (33) På bakgrunn av denne uttalelsen ba Politidirektoratet i brev 6. juni 2016 til Justis- og beredskapsdepartementet om at departementet snarlig iverksetter et forskriftsarbeid. Politidirektoratet har i en uttalelse fremlagt i saken opplyst at det "ikke [har] kommet avklaringer knyttet til disse problemstillingene". Jeg ser det som viktig at rekkevidden av § 57 femte ledd nå avklares fra lovgiverhold.
- (34) Jeg går så over til spørsmålet om inngrepet i dette tilfellet er *nødvendig*. Vilkåret fremgår uttrykkelig av § 57 femte ledd. Om forståelsen heter det i Ot.prp. nr. 25 (2008–2009) side 21:

"Vilkårene for å illegge elektronisk kontroll skjerpes dermed noe sammenliknet med forslaget i høringsnotatet. Med dette kriteriet gis domstolene likevel stor frihet ved

vurderingen av om elektronisk kontroll bør ilegges. Samtidig innebærer formuleringen at domstolen må begrunne beslutningen om å ilegge elektronisk kontroll sammen med kontaktforbudet, enten med henvisning til partenes forhistorie, uttalelser fra domfelte, eller tidligere brudd på besøks- eller kontaktforbud. Departementet legger til grunn at dersom domfelte tidligere har brutt et besøks- eller kontaktforbud, skal dette normalt føre til at kontaktforbudet kombineres med elektronisk kontroll."

- (35) Dette tyder ikke på at vilkåret er ment å skulle praktiseres spesielt strengt. Lagmannsretten har vurdert nødvendighetsspørsmålet slik:

"Lagmannsretten har funnet nødvendighetsvurderingen vanskelig. På den ene siden er det ved lagmannsrettens behandling gått ett år uten at det er kommet frem opplysninger om at tiltalte har kontaktet fornærmede. Videre synes, som redegjort for under straffutmålingen, en betydelig del av bruddene å være foranlediget av Bs forutgående kontakt.

På den annen side er det tale om en svært lang rekke brudd, og tiltalte ble dømt for tilsvarende overtredelser også i 2013. Det vises i denne sammenheng til Ot.prp. nr. 25 (2008-2009) side 21. I dommen av 2015 er det gitt meget tydelige signaler om at elektronisk kontroll ville bli resultatet dersom det kom nye brudd, men tiltalte valgte likevel å bryte besøksforbud gjentatte ganger slik det fremkommer av dommen fra 2016."

- (36) Nå har det gått enda lenger tid uten at A har kontaktet B. Det er videre opplyst at han fortsatt oppholder seg mye hos kjæresten i S i Nord-Trøndelag. Disse forholdene kan tilsi at behovet for å ta kontakt med B ikke lenger er til stede. På bakgrunn av de mange og alvorlige bruddene på besøksforbud og kontaktforbud, finner jeg likevel ikke grunnlag for å fravike den vurderingen som lagmannsretten har gjort etter umiddelbar bevisførsel.
- (37) Spørsmålet er til slutt om inngrepet i form av elektronisk kontroll er *forholdsmessig*. Lagmannsrettens flertall har kommet til at kontaktforbud med elektronisk kontroll ikke er en uforholdsmessig reaksjon, mens et mindretall bestående av den ene meddommeren, hadde et annet syn.
- (38) Jeg slutter meg til det utgangspunktet som lagmannsretten har tatt for sin drøftelse: De ulemper som forbudet innebærer for A, må veies opp mot behovet for vern av B. Ellers nevner jeg at rettighetstapet i form av kontaktforbud med elektronisk kontroll, må ses i sammenheng med reaksjonsfastsettelsen for øvrig ved forholdsmessighetsvurderingen, se straffeloven § 29 andre ledd og Rt-2005-1020 avsnitt 14–15.
- (39) For de tidligere instansene har forholdsmessighetsvurderingen først og fremst vært knyttet opp mot størrelsen på forbudssonen. Størrelsen på sonen må selvfølgelig inngå i vurderingen av om kontaktforbud med elektronisk kontroll er forholdsmessig. Men forbudet mot opphold i et bestemt område er ikke nødvendigvis det mest tyngende for en domfelt som ilegges slik kontroll. De begrensninger som ellers legges på domfeltes livsutfoldelse, og som jeg har redegjort for under drøftelsen av hjemmelsspørsmålet, kan ha større betydning. Også disse må inngå som et tungtveiende moment i den konkrete vurderingen av forholdsmessigheten.
- (40) Vurderingen i denne saken må ta utgangspunkt i at A har fast bopel i R kommune, og at han som nevnt oppholder seg mye i S. Hans nærmeste familiemedlemmer bor utenfor forbudssonen, de fleste i samme kommune som ham. Han har ikke gjort gjeldende noen særskilte behov for å besøke forbudssonen. Tilsvarende gjelder for de deler av Østfold

som ligger sør for sonen, men som i praksis blir utilgjengelig fordi E6 for en stor del ligger inne i sonen. Kontaktforbudet skal gjelde i ett år.

- (41) Forbudssonens grenser er fastsatt slik at politiet skal kunne ha 25–30 minutter til rådighet før domfelte når frem til fornærmede. Utgangspunktet om at politiets responstid på denne måten kan ligge til grunn for fastsettingen, er akseptert av Høyesterett i HR-2016-783-A, se særlig avsnitt 22. Men sonen er som nevnt svært stor – den utgjør 3 900 kvadratkilometer og dekker nesten hele Østfold og betydelige deler av Akershus. Sonen er 2,6 ganger større enn den som var oppe til vurdering i HR-2016-783-A.
- (42) Det er vist til flere forarbeidsuttalelser som kan tyde på at lovgiver først og fremst har hatt mindre områder i tankene. Blant annet uttaler departementet i Ot.prp. nr. 25 (2008–2009) side 16 at kontaktforbud "kan gjelde store områder som en kommune eller tettsted". Jeg kan likevel vanskelig se at størrelsen på sonen i seg selv kan gjøre inngrepet uforholdsmessig i dette tilfellet. Det avgjørende må være om domfelte har et reelt behov for å bevege seg i sonen, for eksempel om han har arbeid, familie eller venner der. A har ikke gjort gjeldende noen slike behov. Til sammenligning var situasjonen i HR-2016-783-A at kontaktforbudet vanskeliggjorde domfeltes kontakt med familien.
- (43) Som nevnt innebærer den elektroniske kontrollen også andre begrensninger, som for eksempel at den domfelte bare kan oppholde seg i områder med mobildekning. Men heller ikke her har A fremhevet noen konkrete omstendigheter som gjør dette spesielt vanskelig for ham. Dersom han har behov for å fly, må dette kunne ordnes med politiets bistand. Han har helsemessige utfordringer som kan gjøre det vanskelig å bære fotlenke. Skulle dette vise seg å skape akutte problemer, kan han få bistand fra politi eller helsepersonell til å fjerne lenken.
- (44) Disse ulempene må veies mot Bs behov for trygghet. A er domfelt for flere tilfeller av vold mot henne og personer i hennes krets. Hun har videre blitt utsatt for alvorlige trusler fra A ved flere anledninger, se særlig de forholdene som ble pådømt ved Follo tingretts dom 25. september 2015. Disse straffbare forholdene ligger ikke langt tilbake i tid. Han har også ved en rekke anledninger brutt besøksforbud og kontaktforbud. På denne måten har han vist manglende respekt for de pålegg han har fått og de hensynene disse bygger på.
- (45) Riktignok er en god del av bruddene utløst av at B tok kontakt først, samtidig som A nå ikke har tatt kontakt med henne på godt over et år. Jeg har likevel ikke funnet grunn til å fravike den vurderingen som lagmannsrettens flertall har gjort etter å ha hørt parter og vitner. Behovet for vern er så tungtveiende at inngrepet ikke kan anses uforholdsmessig, når det ses i sammenheng med reaksjonsfastsettelsen for øvrig.
- (46) Anken blir etter dette å forkaste.
- (47) Jeg stemmer for denne

D O M :

Anken forkastes.

- (48) Dommer **Bergh:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (49) Dommer **Ringnes:** Likeså.
- (50) Dommer **Webster:** Likeså.
- (51) Dommer **Tønder:** Likeså.
- (52) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

Anken forkastes.

Riktig utskrift bekreftes: